

Letnik I, št. 1,
december 2008.

POD GRADOM

Glasilo Krajevne skupnosti Kandija - Grm

ŽUPANOV POZDRAV NOVEMU ČASOPISU

Spoštovane občanke, spoštovani občani, krajanke in krajan KS Kandija – Grm,

konec leta je vedno znova priložnost za pogled v preteklost in "inventuro" dogodkov ter dejanj, a hkrati tudi za rojstvo novih idej in načrtovanje novih poklicnih in zasebnih ciljev.

Če torej naredim kratko analizo leta, ki se poslavlja, sem zadovoljen zaradi vsega, kar nam je uspelo v tem času opraviti. Na različnih področjih –

cestnem, komunalnem, prostorskem, vzgojno-izobraževalnem, socialnem... - smo zaključili nekatere projekte, ki bodo v prihodnosti pripomogli h kakovostnejšemu delu in življenju vseh nas. Marsikaj je ostalo še nedokončano, a se bomo trudili kar največ nalog zaključiti in s tem izpolniti vaša pričakovanja.

Čas finančnih in s tem gospodarskih pretresov je dosegel tudi nas. Šok je bil velik, strah prav tako. A vzemimo to kot priložnost za iskanje novih razvojnih možnosti in kot izziv.

Morda je to čas za oblikovanje nove življenjske strategije in lestvice vrednot, s katerimi bomo kljubovali neprijetnim svetovnim spremembam. Naj bo največja gospodarska kriza po letu 1929 priložnost za smelo, a preudarno

politiko na vseh področjih, predvsem pa na socialnem in gospodarskem.

Prepričan sem, da ima naše, domače, gospodarstvo dovolj moči, znanja in skritih adutov, s katerimi bo poskrbelo za dostojno življenje svojih zaposlenih.

Vsi skupaj pa bomo morali skrbno načrtovati vsak korak, vsak projekt in vse investicije, povezane z njimi. Taka strategija bo edina pot do finančne varnosti tako znotraj družine kot tudi v vsakem podjetju, ustanovi in ne nazadnje občini. S skupnimi močmi in sodelovanjem ter pozitivnim odnosom do ljudi in dela bomo lahko iz te "bitke" izšli kot zmagovalci, obogateni z novimi izkušnjami.

Prijetne praznične dni in srečno ter prijazno leto 2009 vam želim.

Alojzij Muhič, župan

SPOŠTOVANE KRAJANKE, CENJENI KRAJANI,

december je poseben čas. Prežet je s pričakovanji, veseljem, vznesenostjo ... a tudi s pretirano naglico in časovno stisko. Na eni strani se bohotita radodarnost in rabsipnost, iz trgovin hitijo ljudje s polnimi vrečkami in nasmejanih obrazov, na drugi strani ceste pa nekateri otroci z otožnim pogledom pogledujejo proti bleščečim junakom iz risank v izložbah... Bogastvo in beda – dva svetova, ki potrebujeta most in ljudi, ki ga bodo zgradili.

Za prihajajoči čas strokovnjaki napovedujejo še več lačnih ust, še večjo bedo in siromaštvo. A prepričan sem, da kjer je volja, je tudi pot. Da bomo s pozitivno naravnostjo in skupnimi močmi jutrišnji dan za vse nas pobarvali z veselimi, živahnimi barvami. Pomembna je človekova veličina, njegovo notranje bogastvo, ki se odraža v humanih dejanjih,

poštenem pogledu in iskrenem nasmehu. Tega nam ne more nihče vzeti, tudi recesija ne.

V naši krajevni skupnosti smo, kot boste brali v nadaljevanju, v letu 2008 naredili veliko. Ponosni smo na dosežke in druženja, ki so okrepila naše odnose. Tudi za leto 2009 so načrti veliki, a realni. Ne bomo se prestrašili

črnogledih gospodarskih napovedi. Spremembe bomo sprejeli kot izziv za ustvarjanje novih idej, ki jih bomo preoblikovali v projekte in dejanja. Ljudje, ki razmišljajo o možnostih poraza, le redko uspejo. Zato smelo zakorakajmo v leto, ki je pred nami.

"Smisel življenja ni zmaga. Smisel življenja je rast in razdajanje. Ko boste pogledali nazaj na vse, kar ste v življenju naredili, boste več zadovoljstva dobili iz veselja, ki ste ga prinesli v življenja drugih, kot pa iz trenutka, ko ste jih prekosili in premagali," je dejal Rabin Harold Kushner. Zato vam, spoštovani krajanke in krajanke, želim lepe praznične dni ter zadovoljno in prijazno leto 2009.

*Srečko Vovko,
predsednik KS Kandija - Grm*

Kapela Božjega groba, imenovana tudi Mordaxov mavzolej ali Mordaxova kapela iz 17. stoletja, je sedaj v lasti Evangelijske cerkve. Evangelijska cerkev v Novem mestu deluje od leta 1948. Kapela je bila posvečena v Evangelijsko cerkev Dobrega pastirja leta 1986, ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja, v letošnjem letu

Grad, ki so ga verjetno sezidali okrog leta 1586, leži južno od centra Novega mesta. Kot njegov prvi lastnik se v zgodovinopisju pojavlja Krištof Mordax, ki je umrl leta 1614. Družina Mordax je stara koroško-štajersko-kranjska družina, ki je na Kranjskem slovela po odličnih vojščakih, zato imajo smrtonosno bojno sekuro tudi v svojem rodbinskem grbu. Krištofov vnuk, Wolf Ferdinand, ki je umrl leta 1709, je tedaj podedovano protiturško utrdbo preuredil v zgodnjebaročno rezidenco. Z ženo Ano Rozino, ki je bila iz rodbine Gallenberg iz gradu Soteska, sta okrog leta 1670 dala zgraditi Božji

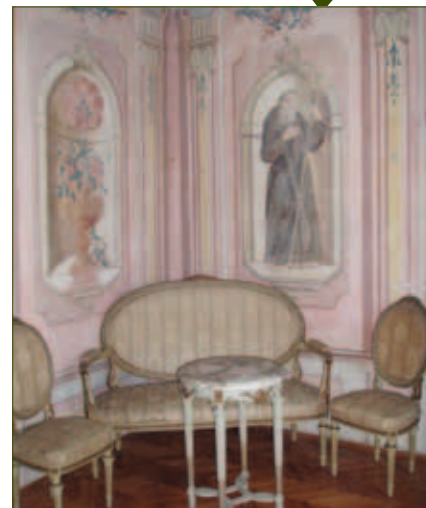
pa praznujemo že 500-letnico rojstva pisca in utemeljitelja slovenske pisane besede. Po Primožu Trubarju, tem božjem daru, smo danes tu Slovenci, ne pa zgolj anonimno delovno ljudstvo kateregakoli, zahodnega ali vzhodnega, severnega ali južnega "herrenvolka". Po njem in z njim smo narod, slovenski narod, v srcu nenehno nemirne Evrope, na prepihu zgodovine, narod, ki se zaveda svoje samoniklosti in svoje vrednosti. Primož Trubar nas je v svojih pismih in knjigah pozdravljal z "moji lubi Slovenci" in se hkrati zavedal, da ima "nigdirdom", saj je leta 1556 iz Tübingena pisal pismo z uvodom "Tu vom iz mujga Nigdirdoma pishem". Danes je podoba Primoža Trubarja na slovenskem evro kovancu, ki je plačilno sredstvo tudi v državi Vatikan.

grob, v samem gradu pa grajske sobane okrasila s slikarijami, štukaturami. Grad je bil prvotno kvadraten stolp s podolžnim traktom levo od stolpa, v 17. stol. pa so mu dozidali vzhodni in zahodni trakt, da je bil tloris gradu podkvaste oblike. Konec 17. stol. je bil z zidom zaprt tudi trakt pravokotnega dvorišča. Med lastniki gradu je bil v prvi polovici 18. stol. Sigmund Baltazar grof Gallenberg, ki ima v grbu koničast vrh na rdečem ozadju z baronsko krono, po njegovi smrti pa preide grad v lastništvo barona Michelangela Zoisa, ki je zaslužen za notranje arkadne hodnike na treh strani. Češki priseljenc Karel Smola je grad kupil leta 1810. V družinski lasti je bil vse do leta 1886, ko je bil prodan deželi Kranjski, ki ga je prevzela in uporabljala kot izobraževalno ustanovo – kmetijsko šolo. Kmetijska srednja šola, ki se je preselila iz Slapa pri Vipavi, je tu delovala do leta 1970, ko se je preselila v nove šolske objekte pod Trško goro.

Zaradi preureditve prostorov za šolske potrebe, je bil grad v 19. stol. deležen novih gradbenih posegov, tako so bili zazidani arkadni hodniki v pritličju in nadstropju, dozidan pa je bil še južni trakt gradu. Od leta 1994 sta v gradu Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Novo mesto ter Zgodovinski arhiv Ljubljana, Enota za Dolenjsko in Belo

pozidana kapela. Sedež Evangelijske cerkve v Novem mestu, ki jo pastoralno vodi dr. Daniel Brkič.

Leon Šuštaršič

Nad glavnim vhodom je v notranjosti ohranjena stolpna dvorana oz. soba v stolpu, v kateri je ohranjena bogata stropna štukatura: zrcalen strop s štirimi velikimi motivi iz bojev proti Turkom in s šestnajstimi manjšimi medaljoni ali kartušami v katerih so prizori iz vojaškega življenja oz. vojaški poklici. Štukaturne okvire medaljonov oz. kartuš držita po dva putta (gola otroka v kiparski ali slikarski umetnosti). Na fotografiji je upodobljen sv. Frančišek Pavelski, ustanovitelj redovne skupnosti bratje pavlini, obdan s členjenimi naslikanimi pilastri (stebri s podnožjem, trupom in glavčem – kapitel), povezanimi cvetnimi kitami, naslikanimi nišami ter z velikimi vazami z bogatimi cvetličnimi šopki. Strop, oboki in stene so poslikane z akantovjem, hrustančastimi zavoji, motivi školjk, košar, sadja in z rozetami. Sam ustanovitelj je tudi eden izmed zavetnikov pred kugo in neplodnostjo v družini. V župnijski cerkvi sv. Mihaela v Šmihelu je bila v času službovanja župnika Petra de Secoli, leta 1737,

krajino. Baročni vodnjak v grajskem parku, ki je star nad dvesto let, je najgloblji vodnjak v Novem mestu, globok je kar 30 metrov, od tega je 20 metrov vodnjaka zidanega s kamnitimi bloki, 10 metrov pa izklesanega v skalo.

POD GRADOM

OSNOVNA ŠOLA GRM – PRAV VSAK UČENEC JE LAHKO USPEŠEN!

Šola je v zadnjih desetih letih dobila dva prizidka, ki sta omogočila kvalitetno delo v devetletki.

Osnovna šola Grm je s 636-imi učenci in 84-imi zaposlenimi največja osnovna šola v novomeški občini. Število učencev je zadnja leta vsako leto padlo

za en oddelek, sedaj pa demografski podatki kažejo, da se je ta trend nehal. Drugačna pa je situacija v podaljšanem bivanju, kjer imamo vsako leto večje potrebe in je trenutno popoldne v šoli kar 257 učencev v devetih oddelkih.

Šola s svojo vizijo – v vsakem učencu odkriti njegove sposobnosti in jih razvijati – dosega izredne rezultate na mnogih področjih, strokovni delavci pa so veseli, da na ta način zmanjšujejo vzgojno problematiko. Uspešen otrok namreč nima želje izstopati z neprimernim vedenjem.

Učence spodbujamo k varovanju narave in zdravja, zato smo veseli svojih uspehov pri tem delu – naši učenci vsako leto zberejo izjemne količine starega papirja – lani več kot 117 ton, in nismo še zasledili, da bi bila katera šola v Sloveniji uspešnejša.

Letošnji prednostni nalogi šole sta delo z nadarjenimi in delo z učenci tujci. Ravno hitremu reagiranju šole na pojav večjega števila učencev tujcev, predvsem Albancev, se lahko zahvalimo, da to ni postal velik problem. Z izobraževanjem učiteljev, za-

poslavitvijo asistentke za albanski jezik in načrtnim delom z družinami, predvsem materami, pa smo dosegli, da se učenci hitro vklopijo v življenje in delo šole.

Šola je znana po gledališko-plesnih projektih, v katerih sodeluje do sto učencev. Kar 150 učencev šole poje v treh pevskih zborih, najmlajši imajo zlato plaketo iz Zagorja. Hodniki šole so opremljeni z likovnimi in kiparskimi izdelki učencev, ravno taka je tudi njena okolica.

Grmska šola je v širšem okolju znana po veliki izbiri interesnih dejavnosti, med katerimi so v ospredju jeziki in športni krožki, saj smo tudi na tem področju zelo uspešni. Naše atletinje in atleti so zadnjih sedem let ekipni državni prvaki, šolsko športno društvo je vsa leta najuspešnejše športno društvo v novomeški občini, zadnji dve leti pa tudi v državi.

Osnovna šola Grm je zelo odprta tudi navzven. Na šoli organiziramo tradicionalna Grmska srečanja, kulturne prireditve z udeležbo znanih Slovencev. Na srečanja, ki jih vodijo naši profes-

orji, prihaja veliko Novomeščanov. Že dvajset let sodelujemo s koroškimi Slovenci iz Avstrije, ki poleti prihajajo k nam na 14-dnevne Jezikovne počitnice. Zanimanje zanje je tako veliko, da moramo otroke celo odklanjati. Letos se končuje mednarodni projekt Comenius, v katerem so otroci in učitelji spoznavali življenje in šolo na Severnem Irskem, v Nemčiji in v Španiji.

Dobro sodelujemo z upokojenci, ki imajo v naših prostorih predavanja, plesne vaje, likovne delavnice in rekreacijo.

Vse dogodke pa iztrgamo pozabi v Najči, šolskem časopisu, ki letos praznuje 20-letnico.

Bivši učenci se radi vračajo v šolo in nam z nasveti, dobrim sodelovanjem in včasih tudi s sponzorstvom pomagajo dvigovati raven naše kvalitete. Skupaj

Grmskim državnim prvakom je čestital tudi Primož Kozmus.

z vodstvom šole in strokovnimi delavci se veselijo uspehov posameznikov, skupin učencev in ekip ter so nanje in na svojo šolo ponosni, kar so pred dvema letoma povedali in zapisali v Zborniku, ko smo praznovali 35-letnico šole.

Sonja Simčič, ravnateljica šole

Avlo in poslovne prostore Adrie Mobil krasi 84 grafik naših učencev.

OTVORITEV ŠPORTNEGA IGRIŠČA NA SMREČNIKOVU ULICI

Košarkaški ekipi »starih« in »mladih«.

Župan Alojz Muhič in predsednik KS Kandija Grm Srečko Vovko.

V četrtek, 18. septembra, smo ponosno odprli prenovljeno športno igrišče na Smrečnikovi ulici. Dela, ki so potekala od začetka leta 2008, so bila sofinancirana s strani MO Novo mesto in nekaterih lokalnih podjetij. Zamenjali smo ograjo okrog igrišča, namestili nova in obnovili stara igrala na otroškem igrišču ter obnovili klopi.

Pred samo otvoritvijo je bila na sporedu prijateljska košarkarska tekma med »mladimi« in »starimi« prebivalci KS Kandija Grm. Tekma, v kateri je bil rezultat seveda drugotnega pomena, je bila polna preobratov in lepih akcij na obeh straneh. V razburljivi končnici je vendarle zmagala nekoliko starejša ekipa.

Otvoritve se je udeležil tudi župan MO Novo mesto g. Alojz Muhič, ki je v kratkem nagovoru poudaril pomembnost kakovostno urejenih igrišč in njihov pomen za zdrav način življenja. Obnovljeno igrišče predstavlja športno – družabni prostor, ki je namenjen ljudem vseh generacij.

Matjaž Kuzma

Staro leto živi od spominov, novo leto od pričakovanj.

Naj bo 2009 radodarno z zdravjem, ljubeznijo, srečo in uspehi.

GRADBENE STORITVE IN INSTALACIJE,
Adamičeva 2, 8000 Novo mesto,
Tel.: (07) 33 79 410, Fax: (07) 33 794 11,
GSM: 041 674 365, 041 772 835,
e-pošta: pagras@siol.net

Naj bo novo leto 2009 obzarjeno z ljubeznijo in prijateljstvom, polno malih presenečenj in presenetljivih radosti, drobnih, nepričakovanih daril, zašepetanih zahval in čudovitih objemov.

Modro skrbimo za vašo varnost.

S kakovostnimi zavarovanji in sodobnimi asistenčnimi storitvami.
Z iskreno željo, da pomislimo na vse. Na vse, kar je za vas neprecenljivo.

Varno, zdravo in srečno!

2

0

0

9

AdriaticSlovenica AS

Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Adriatic Slovenica PE NOVO MESTO, Novi trg 1, 8000 Novo mesto, T: 07 373 06 21

www.adriatic-slovenica.si

DR. MIHA JAPELJ - ČASTNI OBČAN

NOVO MESTO - Našemu so-krajanu, dr. Mihi Japlju, se je na začetku letošnjega leta Mestna občina Novo mesto oddolžila z nazivom častni občan za njegov življenjski prispevek na strokovnem, kot tudi na drugih področjih družbene dejavnosti. Več kot štirideset let je svoje strokovno znanje, s področja kemije, razdaljal v tovarni Krka. Bil je gonilna sila tega farmacevtskega giganta, kjer je rasel in tudi odrasel pod okriljem še enega izmed vidnih Novomeščanov, magistra Borisa Andrijaniča, v strokovnjaka evropskega merila. Kot kemik je bil dolga leta direktor Krkinega Inštituta. S svojimi sodelavci strokovnjaki, ki jih je v glavnem sam vzgojil, so se proslavili s številnimi patenti in inovacijami, ki so še danes alfa in omega Krkine proizvodnje. Dr. Miha Japelj je že v zgodnjih letih svojega strokovnega uveljavljanja ugotovil, da svet sloni na mladih, zato jim že od nekdanj polaga na srce, da se morajo izobraževati in učiti, da bodo družbi čimbolj koristni. Svoje praktično znanje iz Krke je teoretično razdaljal tudi kot profesor študentom na ljubljanski Univerzi, ki jih je znal, s svojim skromnim, a vedno poštenim odnosom do dela in stroke, pripeljati v Krkine proizvodne obrate. Kljub odgovornemu delu v tovarni, saj je bil dejansko desna roka direktorja mag. Borisa Andrijaniča, je veliko svoje življenjske energije vložil tudi v Krkine nagrade za dijake in študente slovenskih srednjih šol in Univerze. Skratka bil je in bo tudi ostal oče Krkinih nagrad, s katerimi se danes ponaša na stotine mladih strokovnjakov.

Dr. Miha Japelj, ki izhaja iz učiteljske družine, je bil že v mladosti deležen

posebne domače vzgoje, ki je kazala, da se bo nadebudni mladenič razvil v priznanega strokovnjaka. Skupaj sva drgnila stare predvojnne hrastove klopi na novomeški gimnaziji, zato mi je ostal v spominu njegov zelo resen pristop k študiju, medtem ko so nekaterim njegovim sošolcem po glavi rojile tudi kakšne neumnosti, ki spremljajo pubertetniško dobo. S svojim znanjem v šoli in tudi z odnosom do sošolcev, je vsem ostal v najlepšem prijetnem spominu. Prijateljski odnos iz šolskih klopi je znal obdržati ves svoj življenjski vek in ga najbolje izpričuje njegov topel stisk roke.

Ali ste v celoti dosegli svoj življenjski cilj, ki ste si ga postavili v rani mladosti?

“Cilj, ki si ga postaviš je zelo pomemben. Če imaš srce, voljo in razum boš cilj dosegel. Mislim, da mi je bila boginja Fortuna naklonjena, saj si lepšega in plodnejšega življenja, kot ga imam, niti v sanjah nisem predstavljal. V mojem poklicu je bilo veliko veselja, ki sem ga delil tudi z drugimi ljudmi, ki so mi vedno zvesto stali ob strani.”

Kakšni so Vaši spomini na magistra Borisa Andrijaniča?

“To je bil velik človek, ki je vedno uresničil tisto, kar si je zamislil. Postavil je temelje Krke, kar se ne sme nikoli pozabiti. Čeprav so se med nama večkrat kresale iskre, sva bila velika prijatelja in sva skupaj marsikaj naredila. Res, da se je včasih obračal po vremenu, v bistvu pa je bil poštenjak, ki je vedno cenil dobrega sodelavca. Veliko me je naučil, čeprav nikoli v celoti nisem odobral

njegovih metod, ki so včasih bile tudi malce žaljive.”

Kot vemo ste ohranili tudi veliko anekdot, ki izpričujejo lik ‘očeta’ Krke, ki se je tako tudi obnašal do svojih zaposlenih.

“Bo kar držalo! Med delom se zgodi marsikaj zanimivega in zabavnega, kar je vredno ohraniti. Mislim, da bodo te zanimive resnične življenjske zgodbe kdaj zagledale luč sveta.”

Kaj Vam pomeni občinsko priznanje?

“Priznanje mi pomeni veliko, saj kaj takega človek ne doživi vsak dan, redki srečneži, samo enkrat v življenju. Ko sem pred časom dve uri predaval dijakom na novomeški gimnaziji o kemiji in o Krki, so mi ob koncu druženja mladi spontano zaploskali. Mislim, da zato, ker sem jih navdušil za stroko, in ne zato, ker nosim ta laskavi naslov.”

Kaj počnete zdaj, ko ste se znebili najhujših obveznosti?

“Še vedno skrbno spremljam vse kar se dogaja na področju kemije, ki je najbolj zanimiva veda na svetu. Surfam po internetu in predavam. Kamor koli pogledaš - gor ali dol, sem in tja, vsak predmet, vsaka stvar, vse je kemija. Kemija je vladarica, je nad vsemi vedami, vsemi znanstvenimi disciplinami, vsemi industrijami.”

Kaj bi priporočili svojim nekdanjim sodelavcem?

“Svet se strahovito hitro spreminja in menim, da bi morali tudi v Krki drugače razmišljati, morali bi imeti vizijo razvoja za daleč naprej. Pojavljajo se nova biološka in gensko spremenjena zdravila, nove tehnologije, novi pristopi, na to je potrebno računati. Slovenci smo na področju bioznanosti dobri strokovnjaki, kar bi kazalo izkoristiti.”

Slavko Dokl

Koledar za leto 2009

	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	September	Oktober	November	December
Ponedeljek						1			1	1		1
Torek				1	1	2	1		2	2	1	2
Sreda				2	2	3	2		3	3	2	3
Četrtek	1			3	3	4	3		4	4	3	4
Petek	2			4	4	5	4	1	5	5	4	5
Sobota	3			5	5	6	5	2	6	6	5	6
Nedelja	4	1	1	6	6	7	6	3	7	7	6	7
Ponedeljek	5	2	2	7	7	8	7	4	8	8	7	8
Torek	6	3	3			9				9	8	9

KS KANDIJA - GRM

Prikaz območja KS Kandija - Grm

Merilo 1:5000

Vir podatkov:
MONIM
GURS, Dof5, junij 2006

Sreda	7	4	4	8	6	10	8	5	9	7	4	9
Četrtrek	8	5	5	9	7	11	9	6	10	8	5	10
Petek	9	6	6	10	8	12	10	7	11	9	6	11
Sobota	10	7	7	11	9	13	11	8	12	10	7	12
Nedelja	11	8	8	12	10	14	12	9	13	11	8	13
Ponedeljek	12	9	9	13	11	15	13	10	14	12	9	14
Torek	13	10	10	14	12	16	14	11	15	13	10	15
Sreda	14	11	11	15	13	17	15	12	16	14	11	16
Četrtrek	15	12	12	16	14	18	16	13	17	15	12	17
Petek	16	13	13	17	15	19	17	14	18	16	13	18
Sobota	17	14	14	18	16	20	18	15	19	17	14	19
Nedelja	18	15	15	19	17	21	19	16	20	18	15	20
Ponedeljek	19	16	16	20	18	22	20	17	21	19	16	21
Torek	20	17	17	21	19	23	21	18	22	20	17	22
Sreda	21	18	18	22	20	24	22	19	23	21	18	23
Četrtrek	22	19	19	23	21	25	23	20	24	22	19	24
Petek	23	20	20	24	22	26	24	21	25	23	20	25
Sobota	24	21	21	25	23	27	25	22	26	24	21	26
Nedelja	25	22	22	26	24	28	26	23	27	25	22	27
Ponedeljek	26	23	23	27	25	29	27	24	28	26	23	28
Torek	27	24	24	28	26	30	28	25	29	27	24	29
Sreda	28	25	25	29	27		29	26	30	28	25	30
Četrtrek	29	26	26	30	28		30	27		29	26	31
Petek	30	27	27		29		31	28		30	27	
Sobota	31	28	28		30			29		31	28	
Nedelja					31			30			29	
Ponedeljek					30			31			30	
Torek					31						31	

IZPOVED STANOVALCEV

Življenje v stanovanjski skupnosti, v bloku, resnično predstavlja nekaj povsem drugega, kot življenje na svojem. Potrebno je kar nekaj prilagajanja in medsebojnega sodelovanja. Tu največkrat nastane problem. Hitri tempo življenja in pomanjkanje komunikacije prinašata rezultate: ob vstopu v stavbo dneve opazuješ polomljeno kljuko na vhodnih vratih, umazane zidove na stopnišču, navlako na podstrešju ali pa te morda glasni sosedje v poznih večernih urah vznemirjajo ... V individualnem domu bi se vsak hitreje odzival in odpravljal napake, nered. Slabost številčnega domovanja je, da se prevečkrat zanašamo na to, da bodo vse to reševali namesto nas drugi.

Ob pogovoru s stanovalci izveš kakšne težave ima kdo:

- parkirišče postaja pretesno, saj ga uporabljajo tudi stanovalci iz drugih blokov, označba parkirnih mest pa bi zagotovo prinesla še kakšno dragoceno mesto,
- naše obnovljeno igrišče bi bilo še lepše, če bi ga pogosteje urejali, pograbili listje, pobrali smeti in negovali drevesa ob igrišču, opaziti je interes določenih ljudi po urejanju, vendar bi bilo potrebno nabaviti ustrezno orodje in zanj urediti skupni prostor,
- videti je, da ideja o odprodaji prostorov na podstrešju ni padla na plodna tla, glavni razlog za to je verjetno povečanje števila stanovalcev in s tem še večja stiska s parkirišči, izgubili pa bi tudi skupne prostore za sušenje perila, zato bi bilo boljše prostore pospraviti in dostojno urediti za svoj namen.

Končna ugotovitev je, da se sicer odvijajo določena dela in kažejo rezultati, vendar je norešenih zadev še vedno precej. Z večkratnimi aktivnostmi bi bilo potrebno vspodbuditi še koga, ki bi se pridružil vsem nam, ki nam je pomembno kako izgleda naše bivališče z okolico.

Še vedno veljata reka „v slogi je moč“ in „več ljudi, več ve“, zato, dragi sostanovalci, sodelujmo maksimalno, se pogovarjajmo med seboj in naredimo nekaj dobro za vse nas in naše otroke!

Mirjana Praznik

Ga. Rukše in ga. Bencik kramljata na soncu.

Gospod podžupan Križman čestita gaospe Židanek ob njenem visokem jubileju - 90 let

Gospod Medle pravi, da živi v najlepši soseski, kjer so sosedje prijazni in solidarni.

Nazdravili smo z gospodom Usenikom ob njegovem 90. rojstnem dnevu.

Zakonci Stegne in Šuštaršič vedno nasmejani in pripravljeni pomagati sosedom.

Razstava gob v prostorih KS.

Gospod Saje je vesel novega prehoda za pešce.

www.judeztrans.net

Spoštovani poslovni partnerji in naročniki naših storitev!

Zabvaljujemo se vam za vaše zaupanje in prijetno sodelovanje v iztekajočem letu. Želimo, da vam praznični dnevi prinesejo veliko lepih trenutkov in prijetnega počutja. V novem letu pa vam voščimo obilo sreče, zdravja in poslovnih uspehov. Srečno v 2008!

GOBARJI SO MED NAMI!

KDO SMO?

Gobarsko društvo Novo mesto deluje že 30 let. Sedaj ima sedež v prostorih Krajevne skupnosti Kandija-Grm na Smrečnikovi ulici. Tu se sestajamo in izvajamo večino svojih aktivnosti, razen seveda tistih, ki jih lahko opravimo le v naravi.

Gobarska družina (sedaj društvo) je bila ustanovljena leta 1978 na pobudo tedaj vodilnega slovenskega mikologa dr. Dušana Vrščaja, ki je danes član našega društva. V Novem mestu je tedaj pobudo sprejelo in uresničilo 18 nabiralcev gob, ki so gobarjenje in skrb za varstvo narave že dojemali širše, na čelu z znanim turističnim organizatorjem na Dolenjskem, Alojzom Serinijem. Društvo je raslo ter se številčno, kadrovsko in strokovno krepilo. Danes šteje 94 članov, med katerimi je tudi osem priznanih poznavalcev gob (determinatorjev), na čelu z dr. Alojzom Bohom, enim najvidnejših mikologov na ravni države.

Iz Krajevne skupnosti Kandija-Grm je v društvo vključenih 18 članov oziroma članic. Vse, ki jih gobarstvo zanima, vabimo, da se nam pridružijo na gobarskih večerih, ki se bodo v novi gobarski sezoni pričeli prvi ponedeljek v maju 2009.

KAJ DELAMO?

Gobarski večeri

Širjenje znanja o gobah in gobarjenju je ena od osnovnih dejavnosti društva. V ta namen se člani društva v sezoni rasti gob udeležujemo tako imenovanih ponedeljkovih gobarskih večerov, na katerih se seznanjamo z vrstami gob, ki smo jih nabrali med tednom. Priznani determinatorji prinesenim gobam določijo vrsto in nas seznanijo o vsem, kar je potrebno vedeti o določeni gobi, kot je rastišče, uporabnost in drugo. Takih večerov je bilo vsako leto od 25 do 30, s povprečno udeležbo med 15 in 25 članov.

Skupinsko nabiranje gob

Posebna oblika dela društva so skupinska nabiranja gob. Enkrat na mesec v sezoni rasti se od 20 do 25 članov odpravi na določeno območje rasti gob. Nabrane gobe ob zaključku razporedijo po vrstah in s tem povečujejo svoje znanje o gobah.

Razstave gob

Razstave gob, ki jih pripravi društvo vsako leto (najmanj eno), so pomembna dejavnost pri širjenju znanja o gobah v okolju. V 30 letih je društvo pripravilo 30 osrednjih razstav gob in se z njimi predstavilo javnosti. Večji del razstav je bilo postavljenih v osnovnih šolah v občini Novo mesto in je s tem približalo znanje o gobah šolski mladini. Vse razstave so bile pripravljene in vodene pod strokovnim vodstvom priznanih determinatorjev. Na osrednjih razstavah je bilo razstavljenih od 250 do 300 vrst gliv, kar kaže na to, da v našem naravnem okolju raste veliko vrst gob.

Poleg osrednje (letne) razstave gob je društvo pripravilo tudi razstave v okviru sejmskih prireditev Kmetijske zadruge Krka na Grabnu in sodelovalo pri postavitvi manjših, predvsem poučnih razstav na osnovnih šolah in na Kmetijski šoli Grm Novo mesto. Znanje o gobah in gobarjenju širimo

tudi s predavanji naših priznanih determinatorjev v šolah in ob drugih priložnostih, med drugim tudi v sredstvih javnega obveščanja.

Naši determinatorji sodelujejo tudi pri postavitvah razstav gob v nekaterih gobarskih društvih v soseščini in v Sloveniji, na primer v Ljubljani, Kranju, Ribnici, na Mostu na Soči, v Semiču, Šentjerneju.

Sodelovanje z drugimi

Gobarsko društvo Novo mesto je eno od ustanoviteljev Zveze gobarskih društev Slovenije (danes Mikološka zveza Slovenije). S svojimi člani sodeluje v posameznih organih zveze in v okviru sprejetega delovnega programa sodeluje pri njegovem uresničevanju. Z dogovorjenimi denarnimi sredstvi pomaga tudi pri financiranju programa zveze. Trikrat je bilo društvo tudi gostitelj skupščine Zveze. Za uspešno delo mu je zveza podelila priznanje ob 25-letnici in malo zlato plaketo letos ob 30-letnici obstoja.

Sodelujemo tudi z gobarskimi društvi v Sloveniji. Z medsebojnimi obiski si izmenjujemo izkušnje o gobah in gobarjenju. Na leto se zvrstijo dve ali tri taka srečanja. Sodelujemo tudi z Glivarskim udruženjem Gorski Kotar iz sosednje Hrvaške.

Družabna dejavnost društva

Društvo ima ves čas obstoja v svojem bistvu tudi obeležje družabnosti. Ob zaključku gobarske sezone, sredi novembra, organiziramo družabni večer, ki se ga udeleži večji del članstva. Letos je bila ta prireditev, ob udeležbi uglednih gostov, še posebno slovesna, saj smo praznovali 30-letnico delovanja. Ne gre zanemariti dejstva, da smo prav gobarji vedri in dobro razpoloženi ljudje, ki nas družijo narava, dobra volja in ne nazadnje gurmanski užitki, zato sta druženje in medsebojno razumevanje dve izmed ključnih komponent plodnega delovanja društva. Pridružite se nam!

Franc Beg, predsednik Gobarskega društva Novo mesto

HUMANOST IN PROSTOVOLJSTVO

KORK Kandija – Grm ima dolgoletno in uspešno delovanje. Delo temelji na prostovoljstvu, solidarnosti in občutku za sočloveka. Rdeči križ je že tradicionalno najbolj množično združenje krajanov KS Kandija – Grm, saj ima preko 800 članov in 19 prostovoljcev – poverjenikov.

Delovanje KORK vodi 7 članski odbor, ki mu predseduje gospa Marija Rus. Gospa Pavla Tojagič vodi tajniške posle, gospa Ida Čelič ureja blagajniško poslovanje in nepogrešljiva gospa Anica Oražem obvešča in povezuje poverjenike, ki so razpršeni po naši precej veliki KS.

Ob spomladanskem pobiranju članarine se pooblaščen poverjeniki srečujejo s krajanji na njihovih domovih. Srečanja in pripravljenost krajanov za humanitarno dejavnost s plačilom članarine RK niso vedno spodbudna. Ugotavljamo, da ni več pravega poslušanja za včlanitev v RK, posebno slab je odziv med mladimi. Upravni odbor in poverjeniki se trudimo in želimo to razpoloženo izboljšati in v letu 2009 povečati članstvo. Članarina, ki se zbere v KORK (v letu 2008 je bil znesek 2.297,00 EUR), se namenja za realizacijo letnega socialnega programa pomoči in za druge namene, izključno družinam in posameznikom v KS. V letu 2008 so dejavnost RK podprli tudi stalni donatorji, kot so družina Tasov, Kovinoplastika Laharnar, Spina d.o.o., in Krajevna skupnost.

OŠ Grm in KORK sta vzorna sodelavca. Naši učenci spoznavajo dejavnost in poslanstvo RK pod mentorstvom učiteljice gospe Draganove. Na pobudo KORK socialna služba šole oblikuje seznam učencev za letovanje na Debelem Rtiču. Za te učence, iz slabše stoječih družin, plača letovanje RK. Učenci, mentorji, kuharice in vodstvo šole se vsako leto skrbno pripravijo na izvedbo tradicionalnega srečanja krajanov, starejših od 70 let. Letos v oktobru se je v telovadnici šole zbralo in v dobrem razpoloženju preživelo popoldne 210 krajanov. Taka srečanja so dobrodošla, zato si bo naš KORK tudi v bodoče prizadeval za srečanja na OŠ Grm.

V okviru skrbi za boljšo kakovost življenja starejših v KS Rdeči križ poleg prej omenjenega srečanja organizira še: občasne obiske starejših in

bolnih na domu, ob novem letu KORK skromno obdaruje vse starejše od 70 let (v letu 2008 imamo 444 obdarjenih), za vsakega 90–letnika (v letu 2008 je bilo 7 jubilaritov) pa KORK zagotovi pozornostno darilo in obisk slavljenca v sodelovanju s KS in občino.

V preteklih letih in letos v prvem polletju je na Smrečnikovi 16 delovala postaja RK – merjenje krvnega tlaka. Zaradi majhnega števila uporabnikov v jeseni KORK ni zagotovil meritev tlaka. Če bo interes, bo postaja delovala v naslednjem letu. Socialna dejavnost KORK je programska določena in se izvaja samostojno iz lastnih sredstev in pomoči OZRK Novo mesto.

V KS se RK aktivno vključuje pri zagotavljanju naslednjih programov:

- razdeljevanje mesečnih prehrabnih paketov za družine in posameznike,
- občasna delitev živil iz zaloga EU in delitev darovanih živil in higienskih materialov, ki se v maju naberejo v »košarici« v Mercatorjevi trgovini na Smrečnikovi ulici. Občasno pomoč prostovoljci razdelijo družinam in posameznikom (do 30 družin),
- finančna pomoč pri nakupu šolskih potrebščin za osnovnošolce,
- enkratna finančna pomoč družinam in posameznikom za plačilo obveznosti (položnice za stanarino, elektriko ...),
- pomoči iz Sklada za pomoč ljudem v stiski pri OZ RK so bile deležne tudi naše družine.

Davčni zavezanci lahko v skladu z Zakonom o dohodnini do 0,5% dohodnine namenijo za financiranje splošno koristnih namenov. Med te sodijo tudi humanitarni programi. Odločitev, da

davčno olajšavo namesto v proračun posameznik nameni OZRK v Sklad za pomoč ljudem v stiski, bo v naslednjih letih pomagala mnogim ljudem, ki se zaradi pomanjkanja obračajo na KORK in OZRK Novo mesto.

KORK Kandija – Grm je opazna tudi na področju krvodajalstva. Preko 70 rednih in občasnih krvodajalcev prispeva k nemoteni preskrbi s krvjo na Dolenjskem in širše. Na Dan krvodajalstva, 4. junija, je KORK organizirala prvo srečanje krvodajalcev naše KS. Odziv je bil zadovoljiv in skupen pa je bil tudi dogovor s krvodajalci, da se ob letu ponovno srečamo. Tudi na krvodajalsko akcijo v juliju se je odzvalo lepo število krvodajalcev. KORK bo tudi v letu 2009, v juliju, vabila krvodajalce na odvzem krvi. Rekord v KS je krvodajalec s 140 odvzemi, gospod Mitja Počrvina, gospa Mira Mitrovič s 84–kratnim odvzedom, gospod Janez Ferlič 78–krat, gospod Franc Plevel 69–krat in še bi lahko naštevali. Pri RK pa smo posebej veseli vsakogar, ki daruje kri prvič.

V septembru 2008 smo prostovoljci in vodstvo RK Slovenije praznovali 120. obletnico Rdečega križa na Dolenjskem in v Beli krajini. To obletnico je zaznamovala tudi KORK. S »Priznanjem za dolgoletno in nesebično delo« pri krajevni organizaciji Rdečega križa Kandija – Grm sta bila nagrajena gospa Marija Košir in gospod Tone Rauh. Hvaležni smo jima za njun prispevek v preteklosti in za sodelovanje v bodoče.

Marija Rus,
predsednica KORK Kandija – Grm

MIRJANA PRAZNIK

Sem Mirjana Praznik. Pred dvanajstimi leti sem se iz Sevnice z družino preselila v Novo mesto. Prelepi del mesta, Grm s svojo zeleno okolico in bližino centra, je postal moj novi dom. Zaposlena sem kot tajnica v večjem podjetju v Trebnjem. Velik del časa posvečam svojim otrokoma, šestnajstletnemu sinu in enajstletni hčeri. Žal mi prostega časa pogosto primanjkuje. Za sprostitev uživam v hoji v naravo, gojenju cvetja, prebiranju revij in knjig.

ŽARE KOVAČEVIČ

Z družino živim v stanovanjskem bloku Nad mlini na Grmu. Zaposlen sem na Komunalni Novo mesto. Prosti čas preživim na vikendu v Sevniški občini. Športne aktivnosti s katerimi se ukvarjam: košarka, kolesarjenje in smučanje. Najljubša dejavnost: joga.

RAFKO KRIŽMAN

Rojen sem leta 1957 v Brežicah. Življenje stamizaznamovala šport in družina. Kot direktor Agencije za šport in podžupan Mestne občine Novo mesto poskušam po najboljših močeh pomagati Novemu mestu in ljudem v naši mestni občini.

SREČKO VOVKO

Rojen sem leta 1967 v Novem mestu, kjer tudi živim in delam. Po poklicu sem inženir radiologije, zaposlen v Splošni bolnišnici Novo mesto. Živim na Smrečnikovi 24 in imam desetletnega sina. Skladno z značajem in poklicem se tudi v prostem času ukvarjam z dejavnostmi, ki imajo za svoj glavni cilj izboljšati kvaliteto življenja in medsebojnih odnosov.

DRAGICA FERBEŽAR

Z družino živim na Paderšičevi ulici, zaposlena sem v kadrovske službi v podjetju Revoz d.d. in opravljam tajniška dela za svet KS Kandija Grm.

MATJAŽ KUZMA

Rojen sem 1. maja 1978 v Novem mestu in stanujem na Smrečnikovi ulici. Po izobrazbi sem profesor športne vzgoje, od leta 2005 zaposlen na Agenciji za šport Novo mesto kot strokovni sodelavec – vodja športnih programov.

**Prihaja leto upov in pričakovanj,
novosti in sprememb,
velikih dogodkov in novih začetkov...
Naj se vam v letu 2009 izpolnijo vsa pričakovanja,
naj bodo začetki prijetni,
naj jih bo čimveč in naj vam
prinesejo mnogo zadovoljstva!** *KS Kandija-Grm*

Izdajatelj: KS Kandija-Grm
Uredništvo: člani sveta KS Kandija -Grm
Trženje oglasnega prostora:
člani sveta KS Kandija - Grm
Uredniški odbor: člani sveta KS Kandija-Grm
Odgovorni urednik: Srečko Vovko
Likovni urednik: Mojca Papič
Grafična priprava: Konvikt d.o.o.
Datum natisa: december 2008
Naklada: 1300 izvodov

PREDSTAVITEV SKUPINE TPV

Starejši krajanji se še spominjajo servisne delavnice za poljedelske stroje in bencinske črpalke, ki je stala na križišču v Žabji vasi, kjer se je od glavne ceste Ljubljana Zagreb odcepila cesta proti Beli krajini. Na tem mestu so bili postavljeni začetki avtomobil-ske dejavnosti, ko je leta 1954 Okrajni odbor v Novem mestu ustanovil podjetje Moto Montaža. Podpisali so kooperacijsko pogodbo z nemškim podjetjem Autounion in začeli po njihovi licenci izdelovati dostavna vozila. Zaradi pomanjkanja deviz za uvoz sestavnih delov, so v dveh letih razvili lastno vozilo in zanj uvažali le vitalne pogonske dele in krmilje.

Podjetje se je leta 1959 preimenovalo v Industrijo motornih vozil ali krajše IMV. Sledila je hitra rast podjetja in razmere so narekovala oblikovanje več proizvodnih programov in širitev po Dolenjski, Beli krajini in na Hrvaško. Težave v poslovanju podjetja v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, so pripeljale do odločitve, da IMV svoje nosilne proizvodne programe leta 1989 razdeli na štiri novoustanovljene delniške družbe, in sicer osebna vozila v Revoz, stanovanjske prikolicе v Adrio Caravan, dostavna vozila v

TPV in servisno opremo v TADO Beli Manastir na Hrvaškem.

Vsako podjetje je moralo na samostojno pot preživetja. TPV si z dodeljenim programom dostavnih vozil ni mogel pomagati, ker je bil namenjen izključno za jugoslovanski trg, ki pa je z delitvijo Jugoslavije propadel. Poznavanje avtomobilске dejavnosti pa je TPV pomagalo, da je lahko navezal stike z razvojnimi dobavitelji avtomobilskih delov, ki so Novo mesto poznali zaradi Revoza. Uspešna

navezava in postavitve mešanih podjetij, ki so proizvajala dele za Revoz, so TPV popeljala na novo pot. TPV se je specializiral za proizvodnjo sestavnih delov in strokovne storitve za mešana podjetja, kar mu je odprlo pot k drugim kupcem avtomobilске industrije.

Danes je TPV priznan dobavitelj delov za evropsko avtomobilsko industrijo. Razvil je uspešne proizvodne tovarne v Novem mestu, Brežicah, Veliki Loki, Suhorju in na Ptuj, uspešno sodeluje s poslovnimi partnerji v mešanih podjetjih TPV Johnson Controls, Arsed in TPV Prikolice. Obvladuje pa tudi dva programa v lastnih podjetjih, in sicer v TPV Avto je prodaja in servisiranje osebnih vozil, v TPV Šumadija v Srbiji pa je proizvodnja motornih tesnil. TPV pa odpira poti tudi v Rusiji, v podjetju TPV Rus.

Podjetje veliko vloga v posodobitev proizvodnih zmogljivosti, informatizacijo, znanje, razvoj, inovativnost, nove tehnologije, varnost in zdravje zaposlenih ter skrbi za urejeno in prijazno okolje.

Če si za svoj del lastimo zgodovinski razvoj v IMV, potem bomo drugo leto svečano proslavili 55-letnico delovanja in 20 let delovanja TPV. Preživeli smo najstniška leta in se dokazali kot zanesljiv in kompetenten partner v različnih pozicijah, zato smelo zremo tudi v prihodnost.

Teja Bezeg

 20 let

Naj se vam v prihajajočem letu ponudi mnogo priložnosti, ki bodo odstrale nova obzorja in vas popeljale po poti nadaljnjih uspehov.

Srečno, zdravo in zadovoljno 2009!

www.tpv.si

POD GRADOM

Asfaltna preplastitev
Adamičeve ulice.

Obnova klopi na otroškem igrišču.

Prehod za pešce na Smrečnikovi ulici.

Zamenjava ograje na športnem
igrišču na Smrečnikovi ulici.

Prehod za pešce na ulici Nad mlini v smeri trgovine Mak.

Obnova in postavitve nekaj novih
klopi med bloki na Smrečnikovi ulici.

Začetek urejanja prehoda za pešce
in kolesarje med Paderšičevo in
Skalickijevo ulico.

Postavitve novih novih igral na otroškem igrišču.